

Kuidas arvestada korteri soojatarvet?

Meil kõigil on teatud toatemperatuur, mille juures me tunneme end mugavalt. Seetõttu on hea kui kütteperioodi ajal on võimalik radiaatoreid reguleerida vastavalt isiklikele eelistustele. Veelgi parem on kui ka makseid saab teha vastavalt tegelikule soojuse tarbimisele ja mitte ainult sõltuvalt korteri kogu köetavast pinnast. Enamikes uutes kortermajades on see juba võimalik. Aga mida saavad teha vanade, rohkem kui sada aastat tagasi ehitatud tüüp kortermajade korterite omanikud? Järgnevalt me tutvustamegi kahte võimalikku lahendust. Siiski on oluline meeles pidada, et nende lahenduste rakendamisel on nõutud kas küttesüsteemi renoveerimine (vähemalt igale radiaatorile termostaadi paigaldamine) või täielikult uue küttesüsteemi ehitamine.

Lahendus nr. 1. Soojusarvesti

See on seade, mis koosneb küttesüsteemis voolava vedeliku vooluhulga mõõtjast, kahest temperatuuriandurist ja arvestist, mis arvutab energia tarbimise kilovatt-tundides (kWh). Selline arvesti tuleb paigaldada kõikidesse korteritesse. Individuaalne küttekulu arvutatakse koondades korteri mõõdetud soojuse tarbimise kulud, kütetorude soojuskadudest tuleneva küttekulu ja trepikoja kütte.

Soojusarvesti – eelised ja puudused:

- ☺ see mõõdab tegelikku küttekulu lihtsalt mõistetavates ühikutes (kWh)
- ☺ kulused on korterite vahel kerge jagada, ei vaja keerulist arvutusmeetodit
- ☺ kui arvesti paigaldatakse korterist väljapoole, nt trepikotta, siis on mõõteandmeid kerge saada

- ☹ arvestit tuleb taadelda vähemalt üks kord 2 aasta jooksul (see nõuab lisakulusid)
- ☹ seda on võimalik kasutada ainult horisontaalse kahetoru küttesüsteemi puhul
- ☹ see mõõdab korteri üldist küttekulu, aga mitte üksikute tubade oma
- ☹ anduri mõned osad on kontaktis küttevedelikuga, seega on olemas neid osade kahjustumise oht (odavamate mudelite tööaeg on ainult 5-6 aastat)
- ☹ süsteemi paigaldamine on kallid

Lahendus nr. 2. Küttekulujaotur

Küttekulujaotur on elektrooniline seade saamaks teada korterite iga radiaatori soojendusvõimsust. Küttekulujaotureid saab paigaldada praktiliselt igat tüüpi radiaatoritele – nii uutele paneelradiaatoritele kui ka sektsioonradiaatoritele, nt vanadele malmist radiaatoritele (erandiks on põrandaküttesüsteemid). Küttekulujaoturid sobivad nii ühetoru kui ka kahetoru küttesüsteemidele. Kütte hind arvutatakse jagades kogu hoone küttekulud proportsionaalselt jaoturite mõõtetulemustega. Andmete kogumiseks ja kokku panemiseks on andmete kaugkogumissüsteem mugavam, selleks et vältida vajadust igasse korterisse sisenemiseks.

Kogu hoone küttekulu määrab kogu soojatarve, mida näitab hoone kütteelemendi juures olev soojusarvesti. Iga korteri küttekulud koosnevad 2 osast: üks osa tuleb mõõdetud tulemustest radiaatorite juurest ja teine osas püstikute, horisontaalsete jaotustorude ja trepikoja kütmisest ning soojuskadudest. Nende kahe osa suhe või erinevates majades erineda ja nende osade määramise protsess tuleb näidata metoodikas, mille peavad heaks kiitma enamik korteriomanikest. Selleks, et madalama soojapüsivusega korterite (nt esimese korruse korterid või hoone välimistes äärtes asuvad korterid) küttekulusid tasakaalustada, võivad korteriomanikud küttekulude puhul kokku leppida teatud paranduskoefitsiendi kasutamises.

Küttekulu jaotur – eelised ja puudused

☺ küttekulujaoturite paigaldamisel tehakse inventuur kogu küttesüsteemile ja selgitatakse korterite kõigi radiaatorite mõõtmed ja soojendusvõimsus

☺ soovituslik on kõigi korteriomanike nõusolek ja kaasamine, aga see ei ole nõutud

☺ teada on võimalik saada iga ruumi küttekulu

☺ seadme eluiga on 10 aastat

☺ väga madal defektide oht

☹ suhteliselt keeruline meetod kulude määramiseks korterite kohta

☹ süsteem ei võta arvesse püstikute soojendusvõimsust, mis võib erinevate korterite puhul erineda

Individuaalsete küttekulu arvestite paigaldamine on mõistlik ka renoveerimata (soojustamata) hoonete puhul. Siiski soovivad eksperdid hoone enne selliste arvestite paigaldamist soojustada, selleks et vältida olukorda, kus elanikud, soovides säästa nii palju kui võimalik, keeravad korterites temperatuuri liiga madalaks või hakkavad korterit seestpoolt soojustama, kasutades tehniliselt ebapiisavaid meetmeid, mille tulemusel võib kasvada niiskus ja hallituse teke ruumides.

Loomulikult ei vähenda ei soojusarvestid ega küttekulujaoturid küttekulu otseselt, vaid pigem julgustavad pöörama suuremat tähelepanu sooja tarbimise harjumustele. Siiski ei tohiks säästa soovides langeda äärmustesse. Ebasobiv temperatuur võib põhjustada kahjustusi nii tervisele kui ka hoonekonstruktsioonidele. Isegi kui me ei ela mõnda aega korteris, siis ei tohiks ruumitemperatuur langeda alla +16°C.

Väga halb komme on radiaatorite termostaatventiilide sulgemine ja korteri kütmine naaberkorterite kulul. Tehniliselt on võimalik neid ventiile kohandada nii, et neid ei ole täielikult võimalik sulgeda. Veelgi tõhusam on aga Leedus tutvustatud meetod – selle puhul rakendatakse lisatasu nendele korteritele, mis on tarbinud vähem kui 50% hoone keskmisest soojatarbest, et makse ei oleks vähem kui 50% hoone keskmisest soojatarbest. Selle tulemusena propageeritakse tarku soojuse tarbimise harjumusi ning ennetatakse liigset kokkuhoidlikkust.